

A 1572/kultur

Tekijä(t):
Kulttuuri- ja
koulutusvaliokunta

Dnro 12-00252-1

Valiokuntaehdotus valiokuntaehdotus nuorisotyöttömyydestä – pohjoismaisesta kriisipaketista

1. Valiokunnan ehdotus

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se selvittää ja vaihtaa Pohjoismaiden välisiä kokemuksia ja parhaita käytäntöjä koulutus- ja työmarkkinapoliittisista toimista, jotka koskevat esimerkiksi yritysten sosiaalista vastuuta ja siihen liittyviä kannustinjärjestelmiä, ja jotka voivat edistää oppisopimusta tai harjoittelupaikkojen luomista nuorille – mielellään niin, että kokemuksia kootaan parhaita käytäntöjä sisältävään Pohjoismaisen hyvinvointikeskuksen käynnistämään pohjoismaiseen osaamispankkiin, jonka tarkoituksena on innostaa 16–25-vuotiaita suorittamaan toisen asteen koulutuksen tavoitteena siirtyä työmarkkinoille.

että se kartoittaa kuntien, koulutuslaitosten ja yritysten välisiä kumppanuusmalleja ja jakaa niitä koskevaa tietoa tavoitteena tehdä yhteistyötä räätälöityjen koulutus- ja oppimisjaksojen parissa, joiden avulla (riskiryhmään kuuluvia) nuoria pääsee töihin.

että Pohjoismaiden neuvosto saa mahdollisuuden osallistua (esimerkiksi tarkkailijana) Tukholmassa toukokuussa 2013 järjestettävään työhuippukokoukseen, jota isännöivät Pohjoismaiden pääministerit ja työmarkkinaministerit.

että Pohjoismaiden ministerineuvosto antaa vuoden 2013 istunnossa selonteon nuorisotyöttömyyttä ehkäisevistä uusista toimista ja erityisesti siitä, mitä työllistämisalotteita, kuten yritysten sosiaalista vastuuta ja kannustinjärjestelmiä, voidaan suositella Pohjoismaiden nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi.

että se hyväksyy ja käynnistää yhteispohjoismaisen nuoriin kohdistettavan kriisipaketin, joka perustuu Pohjoismaiden yhteiseen kokemustenvaihtoon ja parhaisiin käytäntöihin. Pohjoismaisen nuorisokriisipaketin/strategian lähtökohtana tulee olla Pohjoismaiden omat nykyiset työ- ja kriisipaketit, ja siihen on sisällytettävä konkreettinen pohjoismainen toimintasuunnitelma, joka voidaan toteuttaa mahdollisimman nopeasti eri Pohjoismaissa, jotta maat voisivat hyödyntää Pohjoismaiden liikkuvuuteen ja työpaikkojen luomiseen liittyvää synergiaa kasvavan nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi.

2. Baggrund

Kultur- og Uddannelsesudvalget ønske at fremme et nyt forslag til en fællesnordisk krisepakke, der kunne være med til at øge fokus på nogle af Nordens problemer inden for ungdomsarbejdsløshed. Sverige har som formandsskabsland i Nordisk Ministerråd også et hovedtema i 2013 som er relateret til ungdomsarbejdsløshed.

Op mod 20 % af en nordisk ungdomsårgang har ikke en uddannelse eller et job. Mange falder ud af grundskolen og opnår ikke de basale færdigheder, dette gælder ikke mindst drenge og unge med indvandrerbaggrund. Mange af de unge havner i ungdomsarbejdsløshed. Flere af de nordiske regeringer har en målsætning om at 95 % af en årgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse og i sidste ende også opnå kvalifikationer med henblik på at få et job.

Kultur- og Uddannelsesudvalget ønsker at det tværsektorielle fokus er en vigtig pointe, der skal medtages i ungdoms-krisepakken. Med det tværsektorielle menes, at der skal være en tydelig kobling mellem de uddannelsespolitiske, arbejdsmarkedspolitiske og socialpolitiske tiltag. Uddannelsespolitiske tiltag såsom forskning og kortlægning af mulige løsninger på frafaldsproblematikken, arbejdsmarkedspolitiske tiltag, f.eks. entreprenørskab og virksomhedernes sociale ansvarlighed samt incitamentsstrukturer knyttet hertil. Socialpolitiske tiltag kan f.eks. være arbejdet for at bryde med den negative sociale arv. Udvalget ønsker således en bred tilgang med inkludering af alle disse tiltag.

Derudover er de sociale klausuler, hvor virksomheder med en kontrakt på en vis størrelse skal udløse et antal jobs til unge, endnu et initiativ der er værd at medtage som et initiativ i en ungdomskrisepakke. De sociale klausuler medvirker til en social ansvarlighed hos virksomhederne, og er en vej til jobskabelse.

3. Valiokunnan näkemykset

Nuorisotyöttömyys on useassa yhteydessä ollut asialistalla ja on edelleen ajankohtainen ongelma useimmissa Pohjoismaissa. Nuorisotyöttömyys on Pohjoismaiden yhteinen yleisongelma, josta on keskusteltu ja jota on tutkittu. Pohjoismaat ovat laatineet erilaisia toimia ongelman ratkaisemiseksi.

Keväällä 2013 Ruotsi toimii Pohjoismaiden pääministerien ja työmarkkinaministerien työhuippukokouksen isäntänä, ja tavoitteena on kiinnittää huomiota nuorisotyöttömyyteen pohjoismaisen aloitteen "Lisää työpaikkoja Pohjoismaiden nuorille" puitteissa. Tässä yhteydessä Pohjoismaiden on tarkoitus vaihtaa laajasti kokemuksia erilaista järjestelyistään tavoitteena saada lisää nuoria työmarkkinoille.

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden erilaisten kokemusten ja alan hyvien aloitteiden pohjalta laaditaan *Pohjoismainen*

Pohjoismaiden neuvosto

A 1572/kultur

Tekijä(t):
Kulttuuri- ja
koulutusvaliokunta

Dnro 12-00252-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1572/kultur

Tekijä(t):
Kulttuuri- ja
koulutusvaliokunta

Dnro 12-00252-1

nuorisotyöttömyyden kriisipaketti eli strategia ja yhteispohjoismainen toimintasuunnitelma nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi Pohjoismaissa. On tärkeää korostaa, että kulttuuri- ja koulutusvaliokunta toivoo konkreettista toimintasuunnitelmaa, jota voidaan alkaa toteuttaa mahdollisimman nopeasti, sillä kyseessä on akuutti ongelma, johon toivotaan ratkaisua lähitulevaisuudessa.

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta huomauttaa, että Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajamaana vuonna 2013 toimivalla Ruotsilla on ohjelmassaan neljä yleisaihetta: syrjäytymisen ehkäisy, kilpailukyvyyn vahvistaminen, kestävä yhteiskunta ja väestönkehityksen haasteet. *Nuorisotyöttömyys* on yksi pääaiheista tässä yhteydessä. Lisäksi kulttuuri- ja koulutusvaliokunta on pannut merkille, että ministerineuvosto aikoo systematisoida nuorisotyöttömyyden tutkimusta NORDBUKin puitteissa. Tällä tavoin saadaan tärkeää uutta tietoa asiasta. Lisäksi Pohjoismainen hyvinvointikeskus (NVC) on saanut tehtäväksi perustaa, kehittää ja lanseerata pohjoismaisen osaamispankin koskien ohjelmia ja toimia, joiden avulla on onnistuttu auttamaan 16–25-vuotiaita suorittamaan toisen asteen koulutuksen tai pääsemään työmarkkinoille.

Nämä toimet voivat yhdessä edistää tiedonvaihtoa ja lisätä tietoa nuorisosta ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiskeinoista. Lisäksi ne voivat auttaa arvioimaan tarvetta turvata Pohjoismaihin tarpeeksi oikeaa osaamista omaavaa työvoimaa pitkällä aikavälillä. Pohjoismailla on paljon kokemusta siitä, miten koulutus, lainsäädäntö sekä koulutusten ja työmarkkinoiden vapaa liikkuvuus voivat vaikuttaa ja helpottaa nuorten pääsyä työmarkkinoille. Pohjoismailla on myös yhteisiä kokemuksia siitä, miksi Pohjoismaiden ulkopuolelta tulleiden tai maahanmuuttajien on usein vaikeampaa suorittaa koulutus ja sen seurauksena vaikeampaa myös päästä työmarkkinoille. Valiokunta suhtautuu siksi myönteisesti ministerineuvoston uuteen panostusalueeseen "Lisää työpaikkoja Pohjoismaiden nuorille". Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta toivoo, että vuonna 2013 Pohjoismaiden välillä vaihdetaan paljon kokemuksia toimista, jotka voivat edistää nuorten mahdollisuuksia saada jalansijaa työmarkkinoilla ja helpottaa siirtymistä koulutuksesta työmarkkinoille. Kokemustenvaihdon lisäksi kulttuuri- ja koulutusvaliokunta kehottaa laatimaan nuorisoa koskevan kriisipaketin, josta tulee konkreettinen yhteispohjoismainen toimintasuunnitelma, joka otetaan käyttöön nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi. Lopuksi valiokunta viittaa mietintöön ammattikoulutuksen vastavuoroisesta tunnustamisesta Pohjoismaissa, joka on neuvoston hanke Pohjoismaiden välisen liikkuvuuden parantamiseksi.

4. Päätelmät

Nuorisotyöttömyyden suurien haasteiden ja edellä esitetyn pohjalta kulttuuri- ja koulutusvaliokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se selvittää ja vaihtaa Pohjoismaiden välisiä kokemuksia ja parhaita käytäntöjä koulutus- ja työmarkkinapoliittisista toimista, jotka koskevat esimerkiksi yritysten sosiaalista vastuuta ja siihen liittyviä kannustinjärjestelmiä, ja jotka voivat edistää oppisopimusta tai harjoittelupaikkojen luomista nuorille – mielellään niin, että kokemuksia kootaan parhaita käytäntöjä sisältävään Pohjoismaisen hyvinvointikeskuksen käynnistämään pohjoismaiseen osaamispankkiin, jonka tarkoituksena on innostaa 16–25-vuotiaita suorittamaan toisen asteen koulutuksen tavoitteena siirtyä työmarkkinoille.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1572/kultur

Tekijä(t):
Kulttuuri- ja
koulutusvaliokunta

Dnro 12-00252-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1572/kultur

Tekijä(t):
Kulttuuri- ja
koulutusvaliokunta

Dnro 12-00252-1

että se kartoittaa kuntien, koulutuslaitosten ja yritysten välisiä kumppanuusmalleja ja jakaa niitä koskevaa tietoa tavoitteena tehdä yhteistyötä räätälöityjen koulutus- ja oppimisjaksojen parissa, joiden avulla (riskiryhmään kuuluvia) nuoria pääsee töihin.

että Pohjoismaiden neuvosto saa mahdollisuuden osallistua (esimerkiksi tarkkailijana) Tukholmassa toukokuussa 2013 järjestettävään työhuippukokoukseen, jota isännöivät Pohjoismaiden pääministerit ja työmarkkinaministerit.

että Pohjoismaiden ministerineuvosto antaa vuoden 2013 istunnossa selonteon nuorisotyöttömyyttä ehkäisevistä uusista toimista ja erityisesti siitä, mitä työllistämisalotteita, kuten yritysten sosiaalista vastuuta ja kannustinjärjestelmiä, voidaan suositella Pohjoismaiden nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi.

että se hyväksyy ja käynnistää yhteispohjoismaisen nuoriin kohdistettavan kriisipaketin, joka perustuu Pohjoismaiden yhteiseen kokemustenvaihtoon ja parhaisiin käytäntöihin. Pohjoismaisen nuorisokriisipaketin/strategian lähtökohtana tulee olla Pohjoismaiden omat nykyiset työ- ja kriisipaketit, ja siihen on sisällytettävä konkreettinen pohjoismainen toimintasuunnitelma, joka voidaan toteuttaa mahdollisimman nopeasti eri Pohjoismaissa, jotta maat voisivat hyödyntää Pohjoismaiden liikkuvuuteen ja työpaikkojen luomiseen liittyvää synergiaa kasvavan nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi.

Göteborgissa 27. syyskuuta 2012

Bjørnt Samuelsen (Tj.)

Göran Montan (M)

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP)

Høgne Hoydal (T)

Maria Tolppanen (ps.)

Olemic Thommessen (H)

Peter Johnsson (S)

Sínuhe Wallinheimo (kok.)

Sjúrdur Skaale (Jvfl.)

Tuula Peltonen (sd.)

Pohjoismaiden neuvosto

A 1572/kultur

Tekijä(t):
Kulttuuri- ja
koulutusvaliokunta

Dnro 12-00252-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1572/kultur

Tekijä(t):
Kulttuuri- ja
koulutusvaliokunta

Dnro 12-00252-1